

Registratienummer: **86579 / 86592**

Notitie ter informatie voor commissie / raad

Onderwerp:	Landelijke ontwikkelingen Integraal zorgakkoord		
Portefeuillehouder:	wethouder Maarten Everling	Openbaar:	Ja

Heesch, 10 december 2024

Kennisnemen van:

Landelijke ontwikkelingen Integraal Zorg Akkoord (IZA)

Inleiding

De afgelopen weken volgden de landelijke ontwikkelingen rondom inbreng van gemeenten binnen het Integraal Zorg Akkoord (IZA) elkaar snel op. Deze actualiteiten kunnen de positie van gemeenten in het IZA en de plannen van Regio Noord Oost Brabant + Bommelerwaard (RNOBB) voor 2025 en 2026 in een ander perspectief plaatsen.

Het VNG-bestuur legde op de ALV van de VNG op 29 november een resolutie voor aan de leden om te stoppen met de gesprekken over het IZA en met de uitbreiding dat moet leiden tot een Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Het nieuws dat de VNG stopt met (de uitbreiding van) het IZA zorgt voor veel vragen.

Middels deze brief informeren wij u over:

1. Resolutie VNG
2. Amendement Hilversum
3. Knelpunten betrokkenheid gemeenten en sociaal domein in transformatieplannen.

Tijdens de ALV op 29 november is er gestemd. Na stemming is de resolutie VNG aangenomen; het amendement Hilversum is verworpen.

Op 22 januari 2025 om 19:30 uur wordt er een Webinar 'Update IZA' georganiseerd met de volgende onderwerpen.

Omdat daarmee de inzet van gemeenten binnen het IZA vanaf 2025 onzeker is, communiceren we op een later moment over de regionale plannen van RNOBB. Regionaal programma IZA gemeenten RNOBB

- Begroting en werkwijze Regionaal Programma IZA gemeenten 2025 – 2026
- Cultuurverandering en inwoneropparticipatie.

1. Resolutie de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

In 2022 is de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) ingestapt in het IZA omdat het belang van de transformatie van zorg naar gezondheid wordt ondersteund. De VNG heeft destijds het IZA ondertekend onder 3 randvoorwaarden. Daarbij werd afgesproken op de ALV

VNG op 29 november 2024 te bepalen in hoeverre er voldaan is aan de randvoorwaarden en de voortgang. De drie gestelde randvoorwaarden zijn:

- Een oplossing voor het financiële ravijnjaar 2026
- Compensatie voor het abonnementstarief
- Structurele middelen voor preventie en gezondheidsbeleid

Er is niet voldaan aan deze randvoorwaarden. Daarnaast blijkt de realisatie van transformatieplannen bijna onmogelijk omdat er 'een weeffout' in zit waardoor de middelen moeizaam kunnen worden uitgekeerd aan het sociaal domein.

Om de transitie daadwerkelijk in gang te kunnen zetten en als gemeenten gelijkwaardig aan tafel te zitten, heeft de VNG begin november 2024 een resolutie gepubliceerd.

De resolutie spreekt uit dat het VNG bestuur op dit moment moet stoppen met de gesprekken over IZA. Er is niet aan onze voorwaarden voldaan. We gaan dus niet in gesprek over een nieuw akkoord, totdat we afspraken hebben kunnen maken

over een gezamenlijke, gelijkwaardige start. Daarnaast spreekt de resolutie uit pas terug aan tafel te gaan als er sprake is van een gelijkwaardige start. Mochten we toch afspraken kunnen maken over een gezamenlijke en gelijkwaardige start dan kunnen we als dit is gelukt in gesprek gaan over een nieuw akkoord. Waarbij nog steeds de randvoorwaarde geldt dat de financiële positie van gemeenten moet zijn verbeterd om mee te kunnen doen in het nieuwe akkoord.

Het kabinet heeft aangekondigd dat er een nieuw akkoord komt (zorg- en welzijnsakkoord).

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) spreekt over een verlenging van het huidige IZA (2028), verbreed met preventie en sociaal domein en concreter op resultaten. De afweging over blijven deelnemen aan IZA gaat dus ook over wel of niet meepraten over dit nieuwe akkoord

2. Amendement gemeente Hilversum

De meeste gemeenten uit de regio Noordoost-Brabant en Bommelerwaard (RNOBB) stellen voor om het nieuwe Zorg- en welzijnsakkoord te gebruiken om de positie in het nieuwe Integraal Zorg- en Welzijnsakkoord te verbeteren, en pas daarna te concluderen of gemeenten instemmen of zich definitief terugtrekken uit het totaalpakket dat het nieuwe Aanvullende Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) omvat. De gemeenten Hilversum heeft een amendement ingediend dat aan de resolutie toevoegt om niet uit het huidige IZA te stappen, en tegelijkertijd wel strak in de onderhandelingen over een nieuw akkoord te gaan zitten.

De gemeente Bernheze heeft geen steun gegeven aan dit amendement.

Er is nog weinig bekend over mogelijke gevolgen van dit besluit. Wanneer de impact van het besluit van de VNG duidelijk is, informeren we u opnieuw.

3. Knelpunten betrokkenheid gemeenten en sociaal domein in transformatieplannen

In de RNOBB werken zorg- en welzijnspartijen in sub-regionale verbanden al langer samen aan het toegankelijk houden van de zorg. In de drie subregio's; Samen in Gezondheid (gemeenten Oss, Meierijstad, Maashorst, Boekel en Bernheze), Mooi Maasvallei en Zorgzaam 's-Hertogenbosch e.o., werken partijen samen aan transformatieplannen waarmee een beroep kan worden gedaan op de transformatiemiddelen bij zorgverzekeraars.

De gemeente Bernheze is onderdeel van de sub-regio Samen in Gezondheid (SiG). Samen met zorg- en sociaaldomeinpartners is in april 2024 een plan goedgekeurd middels de snelle toets. In juni 2024 is gestart met het schrijven van een transformatieplan. Deze wordt, naar verwachting, Q2 2025 ingediend bij de zorgverzekeraar.

In de RNOBB heeft sub-regio Mooi Maasvallei (waar gemeente Land van Cuijk onderdeel van uitmaakt) een groot sub-regionaal transformatieplan ingediend. De nieuwe landelijke eisen die opgelegd zijn na de goedkeuring hebben geleid tot vertraging. De nieuwe eisen betekenen o.a. dat er een aparte specifieke uitkering (SPUK Transformatie) ingediend moet worden voor de activiteiten die uitgevoerd worden binnen het gemeentelijke en welzijnsdomein. De gemeente Land van Cuijk ziet dit als een risico gezien de integraliteit van het plan van Mooi Maasvallei en het risico op terugbetaling die de SPUK Transformatie met zich meebrengt, maar binnen de huidige kaders lijkt er geen andere mogelijkheid voor gemeenten te zijn om te participeren in de transformatieplannen.

Het is tot op heden, ook landelijk, een taai proces. Transformatieplannen waarin gemeenten en het sociaal domein een rol spelen worden door zorgverzekeraars mondigesmaat goedgekeurd en daardoor beperkt uitgevoerd. Randvoorwaarden ontbreken, het beoordelingskader past niet bij de bedoeling en de gemeentelijke uitvoeringspraktijk. De beoordelingscriteria voor het sociaal domein vragen een andere toepassing dan die voor de zorg. We proberen een nieuwe werkelijkheid door 'het oude systeem' te krijgen.

Samenvatting/toelichting

De landelijke ontwikkelingen zetten de deelname van gemeenten in de benodigde transitie onder druk.

Vervolg

Bijlage 1 resolutie-iza-met-toelichting

Bijlage 1a resolutie-iza-uitwerking-gelijkwaardigheid-vws-vng-zn

Bijlage 1b resolutie-iza-bijlage-2-uitwerking-wat-betekent-stoppen